ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ ՊԱՐ ԵՎ ՌԻԹՄԻԿԱ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԴԱՍԻՉԸ՝ ԴՏԴ 04-09-027	Բովանդակություն և առաջարկվող փոփոխություններ
ՄՈԴՈՒԼԻ ՆՊԱՏԱԿԸ՝ Այս մոդուլի նպատակն է սովորողին ծանոթացնել նախադպրոցական հաստատություններում պարի ուսուցման նպատակներին, առանձնահատկություններին, սովորեցնել ազգային պարեր, զարգացնել նրանց երաժշտական լսողությունը, ռիթմի զգացողությունը, գեղարվեստական մտածողությունը, մարմնին տիրապետելու մշակույթ ձևավորել:	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողին ծանոթացնել նախադպրոցական հաստատություններում պարի ուսուցման նպատակներին, պարարվեստի ստեղծագործական ոլորտին, առանձնահատկություններին, սովորեցնել ազգային պարեր, զարգացնել նրանց երաժշտական լսողությունը, ռիթմի զգացողությունը, պարային ընդունակությունները, գեղարվեստական մտածողությունը, մարմնին տիրապետելու մշակույթ ձևավորել, պարի միջոցով հաղորդակից դարձնել ազգային մշակույթին, նպաստել դրա յուրացմանը, ստեղծագործական երևակայության զարգացմանը, ճիշտ ընկալել պարի մշակութային և ազգային դերը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ 36 ժամ Տեսական պարապմունք՝ 7 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 29 ժամ	
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ՝ Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ պետք է ուսումնասիրի «Երգ, երաժշտություն և դասավանդման մեթոդիկա» մոդուլը:	
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ՝ Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է. 1. իմանա պարային հիմնական շարժումները, հայ ավանդական պարարվեստի նմուշներ, 2. կարողանա խմբի հետ պարել հայկական ավանդական պարերի որոշ տեսակներ, 3. տիրապետի պարի ուսուցման տարբեր մեթոդների և հնարքների, 4. կարողանա պարի միջոցով զարգացնել երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը, 5. կարողանա մանկական տարբեր ոճերի պարեր բեմադրել՝ կիրառելով պարը որպես մտածողության, հուզակամային որակների արտահայտման միջոց:	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է. 1. իմանա պարային հիմնական շարժումներ, հայ ավանդական պարարվեստի նմուշներ, 2. կարողանա խմբի հետ պարել հայկական ավանդական պարերի որոշ տեսակներ, 3. տիրապետի պարի ուսուցման տարբեր մեթոդների և հնարքների, 4. կարողանա պարի միջոցով զարգացնել երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը, 5. կարողանա մանկական տարբեր ոճերի պարեր բեմադրել՝ կիրառելով պարը որպես մտածողության, հուզակամային որակների արտահայտման միջոց, 6. ճանաչի պարի խորհուրդը, կիրառի գիտակցաբար, պարի միջոցով կրթի միտքը 7. կարողանա իրարից տարբերել հայկական ավանդական և հայկական բեմական պարերը, 8. Հասկանա պարի շարժումային համակարգի լեզուն:
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի	

ապահովումն է:	
ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ պարային հիմնական դիրքերն ու շարժումները, հայ ավանդական պարարվեստի նմուշներ:	
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը 1. գիտի պարային հիմնական դիրքերն ու շարժումները, 2. տիրապետում է ազգային պարին բնորոշ շարժումներին, պարային դիրքերին, 3. կարողանում է երգին կամ երաժշտությանը համապատասխան պար բեմադրել կամ պարային շարժումներով բեմականացնել 4. գիտի մի շարք ազգային պարեր, մանկական խաղ-պարեր 5. ճիշտ է կարողանում տարբեր պարեր և պարային շարժումներ օգտագործել երեխայի գործունեությունը կազմակերպելիս (մարմնամարզություն, ծիսական բեմականացում, երաժշտական և շարժուն խաղերի կազմակերպում, թատրոն, մնջախաղ): 6. կարողանում է ճիշտ պահպանել պարային կեցվածքը, մարմնի տարբեր մասերի շարժումների զուգորդումը: 7. Ծանոթ է ազգային ծեսերին և դրանց հատուկ պարերին, բեմականացվող խաղերին:	Ուսանողը 1. գիտի պարային հիմնական դիրքերն ու շարժումները, 2. տիրապետում է ազգային պարին բնորոշ շարժումներին, պարային դիրքերին, 3. կարողանում է երգին կամ երաժշտությանը համապատասխան պար բեմադրել կամ պարային շարժումներով բեմականացնել 4. գիտի մի շարք ազգային պարեր, մանկական խաղ-պարեր 5. ճիշտ է կարողանում տարբեր պարեր և պարային շարժումներ օգտագործել երեխայի գործունեությունը կազմակերպելիս (մարմնամարզություն, ծիսական բեմականացում, երաժշտական և շարժուն խաղերի կազմակերպում, թատրոն, մնջախաղ): 6. կարողանում է ճիշտ պահպանել պարային կեցվածքը, մարմնի տարբեր մասերի շարժումների զուգորդումը: 7. Ծանոթ է ազգային ծեսերին և դրանց հատուկ պարերին, բեմականացվող խաղերին:
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի ցուցադրել ազգային որոշ պարային շարժումներ՝ համաձայն կատարման չափանիշների: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել առնվազն 1 ազգային պարի հիմնական շարժումները:	
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիտոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում համակարգիչ:	Երաժշտություն և դասավանդման մեթոդիկա Ա. Շահնազարյան, «Պարը դպրոցում» Ազգային պարեր Կոմիտաս, «Պարն ու մանուկը»
ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 1 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ	
ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Կարողանա խմբի հետ պարել հայ ավանդական	

պարարվեստի նմուշներ:	
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Գիտի ազգային ավանդական պարերի հիմանական դիրքերն ու շարժումները: 2. Կարողանում է ազգային պարին հատուկ շարժումներով պարեր, պար-ներկայացումներ բեմադրել: 3. Կարողանում է խմբի հետ պարել առավել տարածված պարերը:	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի մյուս ուսանողների հետ միասին բեմադրել որևէ ազգային ավանդական պար և ներկայացնել այն: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը կարողանում է մյուս ուսանողների հետ միասին բեմադրած պարին մասնակցել: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է մասնակցել առնվազն 1 պարի:	
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիտոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում՝ համակարգիչ:	Ազգային պարեր Եարխուշտա , Փափուռի , Թամուր աղա , Թրթռուկ , Թարս պար , Էջմիածին , Վերվերի , Լորկե , Ծաղկաձորի , Գորանի , Կարնո քոչարի , Լուտկի , Քերծի , Սրաբար Իշխանաց պար , Քաջաց խաղ (Ռոստամ բազի) , Խնամիների պար (Շավալի) , Խոշ բիլազիգ , DVD-ի պարուսույց, մաս առաջին , DVD-ի պարուսույց, մաս 2-րդ Պարերի կատարումների տեսանյութեր Էջմիածին , Ծաղկաձորի , Ֆնջան , Լուտկի , Վերվերի , Մշո խրոռ, Սասնա քոչարի , Քոչարի , Թամզարա , Յարխուշտա , Գորանի , Կարնո Քոչարի , Քերծի , Թրթռուկ , Ալաշկերտի Քոչարի, Թարս պար , Փափուռի , Շորոր-Ճոճք , Թամուր աղա , Ֆնջան , Աստվածածնա պար , Երեք ոտք , Շավալի, Խոշ բիլազիկ (Խնամիների պար) , Սասնա Յարխուշտա(քույր ու եղբայր) , Շարանի , Պոզարե , Կոմիտասի ութ պարերից մեկը , Վանա ձկնորս (Ձկնորսների պարը) , Քերծի , Իշխանաց պար , Իշխանաց պար (Ստամբուլում) , Իշխանաց պար , Մայրոքե , Համշենական պար՝ Ձապիկ բառ , Համշենական պար՝ Թակ Թանձարա , Համշենի պար , Խոշ բիլազիգ , Շավալի :

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 1 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 7 ժամ	
ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Տիրապետել պարի ուսուցման տարբեր մեթոդների և հնարքների:	
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Գիտի պարերի ուսուցման մեթոդներ և հնարքներ: 2. Մանկական շարժուն խաղերում, պարերում ճիշտ է կիրառում ազգային պարի տարրերը՝ հաշվի առնելով երեխաների տարիքային առանձնահատկությունները: 3. Կարողանում է բեմականացնել երգեր, պարեր, երաժշտական հեքիաթներ և պարով կերպարներ ստեղծել՝ օգտագործելով պարը որպես արտահայտչաձև: 4. Կարողանում պարը կիրառել որպես մտածողության արտահայտման միջոցներից մեկը՝ պարային շարժումներով միտք արտահայտել - փոխանցելով: 5. Գիտի ազգային մանկական շարժուն խաղեր և կարողանում է դրանք օգտագործել միջոցառումների ժամանակ: 6. Կարողանում է ներկայացնել կամ բեմադրել կենցաղային աշխատանքային տեսարաններ (խաղող ճզմելը, ճլորթի խաղալը, խնոցի հարելը, սերմ ցանելը...) և դրանք ներառել մանկական պարերի մեջ:	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի պարի միջոցով ներկայացնել կամ բեմադրել որևէ հեքիաթ կամ կենցաղային աշխատանքային տեսարան, որտեղ կօգտագործվեն մանկական շարժուն խաղեր, ազգային պարի տարրեր՝ հաշվի առնելով երեխաների տարիքային առանձնահատկությունները: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել որևէ մանկական պարի հիմնական շարժումները: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել առնվազն 1 մանկական պարի հիմնական շարժումները:	
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիտոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական	**Մանկական խաղեր** Խաղ 1 Սոֆյա, ուրախ շրխկաններ Ռիթմիկ խաղ 2 Խաղ 3 Մամի, մամի, ճվիկ, ճվիկ Խաղ 4 Խմոր անեմ, լոշիկ թխեմ

գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում՝ համակարգիչ:	Խաղ 5 Տիտոխիկ Խաղ 6 Ջաղացս մանի, մանի Խաղ 7 Տիտոխիկ Խաղ 8 Շրխկան համույթ Խաղ 9 Խնոցի, հարոցի-1 Խաղ 10 Խնոցի-հարոցի-2 Պարերգ 1 Փափուռի Պարերգ 2 Հոպ, թռի Մեր «Ծափ-ծլնգոց» դաշնամուրը Խաղերգ, Հինգ էծ ունեմ Խաղերգ, Փայտե ձիուկ Չլմփան, չխկչխկան ծափեր Չրմփ, չրլրմփոց, մեջը՝ զնգոց Շրխկացնենք միասին Խաղերգ, Էկեք ծեծենք Պատրաստում ենք շրխկաններ Էս էն պարն է Ծիսական խաղեր Բարեկենդան, խաղեր Շրխկան նվագակցություն
ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 5 ժամ	
ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Կարողանա պարի միջոցով զարգացնել երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը:	
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Կարողանում է պարել ցանկացած երաժշտության տակ: 2. Կարողանում է մի պարում տարբեր ոճեր միացնել: 3. Կարողանում է պարը որպես լեզու օգտագործել՝ պարով կերպար ստեղծել, մտածողություն արտահայտել, սյուժե բեմականացնել՝ համատեղելով պարն ու մնջախաղը: 4. Պարուսուցումն իրականացնում է նաև որպես մարմնին տիրապետելու արվեստ:	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի ներկայացնել տարբեր ոճի պարեր՝ ստեղծելով տարբեր կերպարներ: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ցանկացած երաժշտության տակ կարողանում է կատարել համապատասխան պարային շարժումներ՝ համատեղելով դրանք մնջախաղի հնարքների հետ և ստեղծելով տարբեր կերպարներ: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել	

առնվազն 1 պար:	
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիտոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում համակարգիչ:	Կոմիտաս, «Պարն ու մանուկը» Հայկ. ժող. Պարերգ,«Փափուռի» Հայկ. ժող. Պարերգ, «Հո՛պ, թռի» Հայկ. ժող. Պարերգ, «Կռունկ ջան, արի՛, արի՛» Հայկ. ժող. երգ, «Բասեն բարի» Չիպոլինո-պարային բեմականացում Երաժշտական խաղ, «Չիպոլինո» Ուրախ շրխկաններ
ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 1 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 5 ժամ	
ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Կարողանալ մանկական տարբեր ոճերի պարեր բեմադրել՝ կիրառելով պարը որպես մտածողության, հուզակամային որակների արտահայտման միջոց:	
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Գիտի տարբեր ոճերի պարերի առանձնահատկությունները: 2. Կարողանում է ռիթմիկ և մարզական պարեր բեմադրել: 3. Կարողանում է համադրել տարբեր ոճերի պարային շարժումներ:	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի բեմադրել որևէ մանկական պար և ներկայացնել այն: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը տարբեր ոճի երաժշտության տակ բեմադրում է մանկական պարեր: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է տարբեր ոճի առնվազն 1 պար:	
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիտոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում համակարգիչ:	Կոմիտաս, «Հայ գեղջուկ պարը», Գագիկ Գինոսյան, «Ազգային պարեր» Չիպոլինո-պարային բեմականացում Երաժշտական խաղ, «Չիպոլինո» Ուրախ շրխկաններ Պարերգ 1 Փափուռի Պարերգ 2 Հոպ, թռի
ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ	